

ASOCIÁCIE POLIO V SR

1992 – 2012

*20 rokov aktivít v prospech občanov
postihnutých detskou obrnou a jej následkami*

Z obsahu:

- 1. Príhovor k 20. výročiu vzniku Asociácie polio v SR*
- 2. Hospodárenie AP v SR za rok 2011 a rozpočet na rok 2012*
- 3. Bliži sa zjazd SZTP*

Milí priatelia,

dostáva sa vám do rúk prvé číslo už XVII. ročníka nášho Informátora – spravodaja, prostredníctvom ktorého sa snažíme komunikovať s členskou základňou našej Asociácie polio v SR.

Tento rok je pre nás tak trochu výnimočný – v auguste uplynie 20 rokov od založenia našej Asociácie polio. Na inom mieste prinášame plné znenie, úplný opis dokumentu, ktorý by sme mohli nazvať našou zakladajúcou listinou. Je to dobový dokument, jeho obsah odzrkadľuje úprimné snahy a ciele, ktoré si zakladatelia stanovili ako základ pre svoju činnosť. Keď sa na tých niekoľko bodov pozrieme trochu pozornejšie, zistíme, že stále sa ešte máme o čo snažiť, keďže niektoré ciele sa nám ešte nepodarilo celkom dosiahnuť a niektoré ďalšie majú trvalú platnosť.

I keď s tou trvalosťou to až také vážne nebude – vyznieva to možno trochu paradoxne, ale verím, že 50. výročia svojho založenia sa naša Asociácia nedožije, teda že zanikne skôr, keďže polio a jeho následky v podobe postpolio-myelitického syndrómu budú nadobro minulosťou, prinajmenšom v týchto končinách. V roku 2042 tu už z nás bude asi málokto a tí, čo to dokážu, budú mať asi iné starosti.

Zatiaľ tu však sme a pri troche optimizmu máme pred sebou ešte pekných pár rokov, ba i desaťročí. Budeme sa preto snažiť naplniť ich aktivitou, snahami o dôstojný a plnohodnotný život.

Chcel by som sa aspoň takto poďakovať „matkám“ a „otcom“ zakladateľom, bol to dobrý nápad. Poďakovanie patrí aj všetkým tým, ktorí niesli poslanstvo zakladajúcej listiny po celé tie roky – našim funkcionárom, ktorí nemali času, energie venovať príprave a realizácii aktivít, ktoré sa stali našimi nosnými, ale aj tým drobným, takmer neviditeľným povinnostiam, bez ktorých by sme už možno dávno zanikli. No a, samozrejme, poďakovanie patrí všetkým vám, členkám a členom našej Asociácie, bez ktorých celé toto snaženie vlastne nemá zmysel, za aktívne zapájanie sa do činnosti a za prejavovaný záujem o náš spolkový život, o napĺňanie našich cieľov.

V neposlednom rade poďakovanie chcem tlmočiť našim priaznivcom, sympatizantom a predovšetkým našim donorom, bez ich príspevia, najmä prostredníctvom dvojpercentného podielu z daní v priebehu posledných desiatich rokov by bola činnosť našej Asociácie oveľa, oveľa chudobnejšia.

Dvadsiatemu výročiu založenia Asociácie polio v SR chceme venovať aj slávnostnú členskú schôdzu, ktorá sa uskutoční počas májového víkendového stretnutia (4. – 6. 5. 2012) v hoteli Satelit v Piešťanoch, na ktorú vás srdečne pozývame. Verím, že túto udalosť si dôstojne pripomenieme a tiež, že naše výročie nás bude motivovať k zvýšeniu úsilia pri dosahovaní nášho hlavného poslania.

Štefan Grajčár
predseda Asociácie polio v SR

Správa o činnosti RŠO SZTP Asociácie polio v SR za rok 2011

Asociácia polio v Slovenskej republike ako republiková špecifická organizácia Slovenského zväzu telesne postihnutých je občianske združenie s pôsobnosťou na celom území SR združujúce ľudí postihnutých následkami po poliomyelitíde (detskej obrne). Základným programom a cieľom je ochrana záujmov tejto skupiny obyvateľov, snaha o odborné vystupovanie pri formovaní a tlmočení ich oprávnených požiadaviek a pomoc pri riešení ich sociálnych, ekonomických, zdravotných, pracovných a spoločenských potrieb a záujmov.

Podobne ako v predchádzajúcich rokoch, aj v roku 2011 sme pre našich členov zorganizovali dve kľúčové aktivity – víkendové stretnutie a týždňový sociálno-rehabilitačný kurz.

Víkendové stretnutie sa uskutočnilo v dňoch 6. – 8. mája 2011 v hoteli Relax Avena v Jánskej doline pri Liptovskom Mikuláši za účasti 44 členov. Súčasťou víkendového stretnutia bola v prvý večer členská schôdza, druhý večer potom diskotéka s tancom a spoločenskou zábavou. V priebehu dvoch dní sme mali tiež možnosť využiť bohatú ponuku relaxačných zariadení hotela, okolie zas tým fyzicky zdatnejším či mobilnejším ponúkalo dostatok príležitostí na prechádzky a nenáročné túry.

Sociálno-rehabilitačný pobyt sme pre 56 našich členov zorganizovali v hoteli Máj v Piešťanoch v dňoch 14. – 21. augusta 2011. Okrem tradičného programu, vyplneného relaxačno-liečebnými procedúrami, pobytom v hotelovej plavárni, prechádzkami v okolitom parku či v centre kúpeľného ostrova sme štvrtkové popoludnie privítali na besede prof. MUDr. Lubomíra Lisého, DrSc., ktorý sa s nami podelil o aktuálne pohľady na poliomyelitídu a postpoliomyelitický syndróm, naznačil aj možné cesty, ako riešiť problém nedostupnosti kúpeľnej starostlivosti viažucej sa na našu diagnózu.

Prostredníctvom predsedu Rady AP, ktorý je členom Republikovej rady SZTP, sme sa v priebehu roka podieľali na činnosti a rozhodovacích procedúrach tohto orgánu. Predseda sa zúčastnil dvoch zasadnutí RR (na riadnom zasadnutí v januári v Štúrove, na zasadnutí rozšírenom o predsedov OC a ZO SZTP zorganizovanom v septembri v Kremnici, zorganizovanom spoločne so VII. ročníkom Kremnickej barličky), bol tiež členom delegácie SZTP, ktorá sa v októbri 2011 zúčastnila na inauguračnom zasadnutí Svetovej únie zdravotne postihnutých (World Disability Union) v Istanbule, Turecko. PhDr. Grajcára na zasadnutí RR SZTP v januári 2011 zvolili za vedúceho legislatívnej komisie, ktorej úlohou je pripraviť návrhy zmien a úprav základných dokumentov SZTP (stanov, rokovacieho, volebného, organizačného poriadku), ktoré sa majú predložiť delegátom zjazdu SZTP v júli 2012.

V máji 2011 sa štyria naši členovia zúčastnili v Čilistove osláv Medzinárodného dňa osôb s telesným postihnutím, ktoré zorganizovalo RC SZTP v spolupráci s KC SZTP v Trnave.

Prostredníctvom Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím a s organizačnou podporou RC SZTP sme najprv v auguste a potom v decembri 2011 jedenástim našim členom sprostredkovali invalidné vozíky, ktoré pre rôzne inštitúcie a mimovládne organizácie na Slovensku zabezpečila charitatívna organizácia z USA.

Aj v uplynulom roku sa nám podarilo pripraviť a členom AP distribuovať dve čísla nášho časopisu „Informátor Asociácie polio“, ktorý je pre našich členov zdrojom aktuálnych informácií o živote našej asociácie a jej aktivitách. Veľké poďakovanie za zostavenie jednotlivých čísel, prácu s autormi príspevkov a za celkovú editorskú činnosť patrí Ing. Alici Suhej, distribúciu Informátora má zase vo svojich rukách Mgr. Anka Hmiráková, ktorej vklad je v tomto smere nenahraditeľný.

Rada Asociácie polio v roku 2011 pracovala v nezmenenom zložení. V priebehu roka sa členovia Rady stretli celkom trikrát, z toho dvakrát v Bratislave (apríl, október) a raz v rámci májového víkendového pobytu v Jánskej doline. Na svojich stretnutiach sme sa zaoberali najmä prípravou a organizačným a programovým zabezpečením ťažiskových podujatí, ale aj ďalšími otázkami fungovania našej organizácie, či už v kontexte SZTP alebo v širších súvislostiach.

Vo februári 2011 sme v denníku Pravda, ktorý každoročne poskytuje priestor organizáciám uchádzajúcim sa o 2%-ný podiel z daní, zverejnili základné informácie o našom občianskom združení. Z asignačnej dane sme v r. 2011 získali celkom 5.696 €, čo je druhá najvyššia čiastka od r. 2002, odkedy táto možnosť vôbec existuje. Naše veľké poďakovanie tu patrí najmä nášmu najväčšiemu donorovi, ktorým je Commerzbank Aktiengesellschaft, pobočka zahraničnej banky Bratislava, ale aj desiatkam ďalších jednotlivcov, ktorí sa nám rozhodli svoje dve percentá venovať. V novembri 2011 sme splnili všetky podmienky predpísané zákonom, na základe ktorých sa môžeme uchádzať o dvojpercentný podiel z daní fyzických a právnických osôb aj v r. 2012 (teda za zdaňovacie obdobie 2011). V tejto súvislosti je ešte potrebné spomenúť, že v decembri 2011 sme sa pripojili k výzve neziskových organizácií adresovanej vláde SR a Národnej rade SR zachovať tento asignačný mechanizmus aj do budúcnosti – jeho zrušenie by totiž malo zásadný vplyv aj na našu organizáciu a bolo by v podstate likvidačné.

PhDr. Štefan Grajčár
predseda Asociácie polio v SR

Zakladacia listina ASOCIÁCIE POLIO v Slovenskej republike

Dňa 8. 8. 1992 bolo založené Občianske združenie zdravotne postihnutých občanov s následkami po poliomyelitíde pod názvom ASOCIÁCIA POLIO, výbor AP:

Dr. Jozef Tlamka, Lipt. Mikuláš, Podtatranského 65

Ing. Alena Chudá, Trenčín, Žilinská 10

JUDr. Marta Dlabalová, Košické Olšany 18

JUDr. Silvia Lipovská, Trnava

Mária Mruzková, Trenčín, ul. M. Bella 5

Ing. Jaroslav Bobek, Čadca, Žarec 51/A

Rudolf Tvrdoň, Nové Zámky, Zdravotnícka 6

Asociácia polio (AP) je súčasťou Slovenského zväzu telesne postihnutých, pričom s prihliadnutím na súčasné sociálno-ekonomické možnosti činnosti je programové zameranie nasledovné:

- 1) Registrácia a vytváranie databázového súboru občanov SR s následkami po poliomyelitíde
- 2) Rozvoj aktivity, solidarity a vzájomnej pomoci, klubová činnosť v rámci základných organizácií zväzu telesne postihnutých v regiónoch, účasť na práci a členstvo vo výboroch týchto organizácií
- 3) Analýza životných podmienok zdravotne postihnutých, prevzatie a spracovávanie pripomienok na zlepšenie situácie
- 4) Predkladanie návrhov na zlepšenie sociálnej a zdravotníckej starostlivosti vo väzbe na súčasnú transformáciu sociálnej sféry a Liečebný poriadok – zdravotnícke opatrenia.
- 5) Zabezpečenie účasti zástupcov ASOCIÁCIE v odborných a pracovných teamoch resp. výboroch inštitúcií, ktoré sa zaoberajú problematikou zdravotne postihnutých občanov (Vládny výbor pre otázky ZPO, MPSVaR, Ministerstvo zdravotníctva a pod.)
- 6) Informačná činnosť pre členov ASOCIÁCIE najmä formou celoslovenského časopisu zdravotne postihnutých „NÁDEJ“
- 7) Získavanie finančných prostriedkov na základnú činnosť ASOCIÁCIE formou dotácie zo Slovenského výboru ZŤP resp. MPSVaR na základe projektu činnosti, príp. získaním sponzora
- 8) Požiadat Slovenský výbor ZŤP o financovanie a uskutočnenie celoslovenského sociálno-rehabilitačného kurzu členov organizácií ZŤP s následkami po poliomyelitíde, stanoviť vhodný termín a miesto konania, zabezpečiť výber účastníkov kurzu cez Okresné výbory ZŤP z každého okresu

- 9) Na sociálno-rehabilitačnom kurze v rámci republiky prijať koncepčné, operatívne a organizačné opatrenia na rozvoj činnosti ASOCIÁCIE POLIO
- 10) Osobitnú pozornosť v činnosti ASOCIÁCIE venovať otázkam postpolio-syndromu

Za výbor AS – Dr. Jozef Tlamka

ÚLOHA – organizačné opatrenie k 1. 1. 1994:

Získať adresy zdravotne postihnutých s následkami po poliomyelitíde resp. návrhy k činnosti ASOCIÁCIE POLIO prostredníctvom funkcionárov – tajomníčiek Slovenského zväzu telesne postihnutých v okresoch, resp. členov prípravného výboru ASOCIÁCIE POLIO.

Tvorba a čerpanie finančných prostriedkov AP v SR za rok 2011

Príjmy (EUR)

1. Účastnícke poplatky za víkendový pobyt Liptovský Mikuláš	2 029,06
2. Účastnícke poplatky za SRK Piešťany	10 408,00
3. Členské príspevky	640,00
4. Finančné dary	200,00
5. Kreditný úrok	6,29
6. Daňové úrady – príjmy z 2 %	5 696,34

Príjmy spolu **18 979,69**

Výdavky (EUR)

1. Úhrada za víkendový pobyt a vrátenie poplatkov	2 585,87
2. Úhrada SRK a vrátenie poplatkov	14 519,00
3. Úhrada za tlač Informátora	186,00
4. Kancelárske potreby	39,25
5. Poštovné	136,10
6. Poplatky Dexia banka	72,09
7. Daň z kreditných úrokov	1,12
8. Ostatné náklady	241,76

Výdavky spolu **17 781,19**

Rozpočet Asociácie polio v SR na rok 2012

Stav na bežnom účte k 31.12. 2011 v EUR	12 356,73
Stav pokladne k 31.12. 2011 v EUR	204,18

Predpokladané príjmy v EUR

Členské príspevky	650,00
Účastnícke poplatky za víkendový pobyt (50 osôb)	2 500,00
Účastnícke poplatky za SRK (55 osôb)	10 450,00
2 % z dane z príjmov (predpoklad)	2 200,00
Úroky	1,20

Príjmy spolu	15 801,20
---------------------	------------------

Predpokladané výdavky v EUR

Úhrada za víkendový pobyt	3 400,00
Úhrada za SRK	14 630,00
Náklady na tlač Informátora (2 čísla)	400,00
Poštovné	230,00
Zasadnutie Rady AP	80,00
Ostatné náklady (tel. karty, kopírovanie, overovanie, kanc. potreby, registrácia na 2 % a iné)	300,00
Daň z úrokov	1,50

Výdavky spolu	19 041,50
----------------------	------------------

Plánované aktivity Asociácie polio v SR v roku 2012

V roku 2012 organizuje Rada AP pre svojich členov dve nosné akcie:

1. víkendový pobyt pri príležitosti 20. výročia vzniku Asociácie polio v SR. Bude sa konať v Piešťanoch – v hoteli Satelit v dňoch 4. – 6. mája 2012;
2. sociálno-rehabilitačný kurz v Dudinciach – v hoteli Hviezda v termíne 19.– 26. augusta 2012.

Na obe akcie prispievame svojim členom z prostriedkov, získaných z 2 % z daní z príjmov.

Zasadnutie Rady AP sa uskutoční v apríli, auguste a októbri 2012.

Zväzové informácie

Rok 2012 je pre Slovenský zväz telesne postihnutých a všetky jeho nižšie organizačné zložky, vrátane našej Asociácie polio v SR, rokom zjazdovým, rokom výročných členských schôdzí (majú prebehnúť do konca marca 2012), rokom, v ktorom sa konajú aj voľby funkcionárov na všetkých úrovniach.

Zjazd SZTP sa bude konať 6. júla 2012 v Komárne za účasti cca 120 delegátov s hlasom rozhodujúcim a ich sprievodcov. Zjazd zhodnotí činnosť SZTP za uplynulé štyri roky, prerokuje hlavné zámery činnosti na nastávajúce obdobie a zvolí si aj nové zloženie Republikovej rady a Republikovej kontrolnej komisie. Delegáti zjazdu prerokujú aj návrhy zmien kľúčových dokumentov SZTP, ako ich pripraví legislatívna komisia – Stanov SZTP, rokovacieho, volebného, organizačného poriadku a štatútov.

Našu Asociáciu polio v SR, ktorá je republikovou špecifickou organizáciou SZTP, bude na zjazde SZTP zastupovať päť delegátov.

* * * * *

Tohtoročné oslavy **Medzinárodného dňa osôb so zdravotným postihnutím**, ktoré organizuje SZTP, sa uskutočnia v dňoch 5. – 7. júla 2012 v Komárne spoločne so zjazdom SZTP. Súčasťou MDOZP budú športové hry, spoločenský galavečer a posledný deň tiež odborný seminár, ktorého téma sa bude prelínať s témou, ktorú Európska komisia vyhlásila pre rok 2012 – „Európsky rok aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami“.

* * * * *

Ak máte možnosť sledovať programy Českej televízie, možno ste zachytili informačné šoty kampane zameranej na podporu ľudí so zdravotným postihnutím. Na internetovej stránke projektu <http://www.chodicilide.cz> je možné pozrieť si videá predstavujúce rôzne aspekty života ľudí so zdravotným postihnutím. Ich cieľom je upozorniť verejnosť, že my, ľudia s postihnutím, máme občas rôzne problémy a ťažkosti, na ich zvládanie však potrebujeme porozumenie a pomoc, nie súcit. Stránka, ako aj odkazy na ďalšie projekty a aktivity (facebook, youtube a i.) sú skvelou ukážkou citlivého prístupu k problematike zdravotného postihnutia, oceniť treba aj inteligentný humor, s ktorým sa táto téma prezentuje širokej verejnosti.

Kiež by sme si niečo podobné mohli pozrieť aj v tej našej verejnoprávnej...

Štefan Grajčár

Zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zo dňa: 03.12. 2008; Čiastka: 004/2009; Účinnosť od: 01.02. 2009

§ 23

(1) Vodič smie zastaviť a stáť len vpravo v smere jazdy v jednom rade a rovnoobežne s okrajom cesty, čo najbližšie k okraju cesty a na jednosmernej ceste vpravo i vľavo. Ak nie je ohrozená bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, vodič smie v obci zastaviť a stáť kolmo, prípadne šikmo na okraj cesty alebo zastaviť v druhom rade. Pri stáťí musí zostať voľný aspoň jeden jazdný pruh široký najmenej 3 m pre každý smer jazdy. Pri zastavení musí zostať voľný aspoň jeden jazdný pruh široký najmenej 3 m pre oba smery jazdy.

(2) Pri zastavení a stáťí je vodič povinný prednostne použiť parkovisko tak, aby neobmedzoval ostatných účastníkov cestnej premávky. Pri zastavení a stáťí vodič je povinný čo najlepšie využiť parkovacie miesto a nesmie znemožniť ostatným vodičom vyjsť z parkovacieho miesta. Rovnako nesmie zastaviť a stáť na mieste, kde by znemožnil vjazd a výjazd vozidiel. Ak sú na parkovisku vyznačené parkovacie miesta, vodič smie stáť len na nich.

(3) Pri zastavení a stáťí vedľa vozidla s parkovacím preukazom podľa § 44 ods. 4 vodič je povinný ponechať bočný odstup najmenej 1,2 m.

(4) Ak vodič, ktorý chce zastaviť alebo stáť, zachádza na okraj cesty alebo chodníka, je povinný dávať znamenie o zmene smeru jazdy.

(5) Vodič vozidla, ktoré zastavilo alebo stálo a opäť vychádza od okraja cesty alebo od chodníka, nesmie ohroziť ostatných účastníkov cestnej premávky; pritom je povinný dávať znamenie o zmene smeru jazdy. Vodičovi vozidla pravidelnej verejnej dopravy osôb sú v obci vodiči ostatných vozidiel povinní umožniť výjazd zo zastávky alebo zo zastávkového pruhu, a to znížením rýchlosti jazdy, prípadne i zastavením vozidla; vodič takéhoto vozidla pritom nesmie ohroziť najmä vodičov vozidiel idúcich rovnakým smerom.

§ 44

Osobitné označenie vozidla a parkovací preukaz

(1) Osobitné označenie sa môže používať na

- a) vozidle vedenom osobou so sluchovým postihnutím,
- b) vozidle lekára pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti,
- c) autobuse, ktorým sa prepravujú deti,
- d) vozidle vedenom vodičom začiatočníkom.

(2) Parkovací preukaz sa môže používať na vozidle prepravujúcom fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na individuálnu prepravu, alebo má praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí.

(3) Vodič vozidla podľa odseku 1 písm. b) alebo podľa odseku 2 je povinný osobitné označenie alebo parkovací preukaz odstrániť z vozidla, ak sa nepoužíva na účel, na ktorý je určený.

(4) Osobitné označenie na vozidle podľa odseku 1 písm. b) môže používať iba osoba, ktorej ho na základe písomnej žiadosti vydal obvodný úrad v sídle kraja príslušný podľa miesta jej trvalého pobytu alebo prechodného pobytu alebo iný oprávnený orgán v zahraničí. Parkovací preukaz môže používať iba fyzická osoba, ktorej ho vydal úrad práce, sociálnych vecí a rodiny podľa osobitného predpisu²⁸⁾ alebo iný oprávnený orgán v zahraničí. Príslušný obvodný úrad v sídle kraja vedie evidenciu vydaných osobitných označení podľa odseku 1 písm. b) v rozsahu meno, priezvisko, dátum a miesto narodenia a trvalý alebo prechodný pobyt, pričom je povinný poskytnúť Policajnému zboru na jeho žiadosť informácie o vydaných osobitných označeniach. Príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny je povinný poskytnúť Policajnému zboru na jeho žiadosť informácie o vydaných parkovacích preukazoch.

(5) Oprávnenie na používanie osobitného označenia na vozidle podľa odseku 1 písm. b) sa preukazuje preukazom osobitného označenia vozidla vydaného obvodným úradom príslušným podľa odseku 4.

(6) Osobitné označenie podľa odseku 1 písm. b) sa smie na vozidle používať len v súvislosti s prepravou osoby, ktorá je držiteľom preukazu podľa odseku 5. Parkovací preukaz sa smie na vozidle používať len v súvislosti s prepravou osoby, ktorá je jeho držiteľom. Vodič vozidla označeného osobitným označením podľa odseku 1 písm. b) je povinný pri vedení vozidla mať pri sebe preukaz podľa odseku 5 a na výzvu policajta sa ním preukázať; ak vodičom nie je osoba uvedená v odseku 1 písm. b), stačí, ak sa takým preukazom preukáže prepravovaná osoba. Osobitné označenie podľa odseku 1 písm. a) sa smie na vozidle používať, len ak je takou osobou vodič vozidla.

(7) Vodič vozidla s parkovacím preukazom môže stáť na mieste vyhradenom pre vozidlá prepravujúce osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Vodič osobitne označeného vozidla podľa odseku 1 písm. b) a vodič vozidla s parkovacím preukazom nemusí po nevyhnutne potrebný čas dodržiavať zákaz státi. Ak je to nevyhnutné, môže vodič takéhoto vozidla vchádzať aj tam, kde je dopravnou značkou vjazd povolený len vymedzenému okruhu vozidiel, a do pešej zóny; pritom nesmie ohroziť bezpečnosť cestnej premávky. Týmto oprávnením nie je dotknutá povinnosť vodiča uposlúchnuť pokyn, výzvu alebo príkaz policajta súvisiaci s výkonom jeho oprávnení podľa tohto zákona.

(8) Ustanovenia odseku 7 a § 23 ods. 3 sa vzťahujú aj na vozidlá označené dokladom podľa Dohovoru o cestnej premávke podpísaného 8. novembra 1968 vo Viedni v znení neskorších predpisov (ďalej len „Viedenský dohovor“).

(9) Vyobrazenie osobitných označení podľa odseku 1 a ich umiestnenie na vozidle ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo vnútra.

Zákon Slovenskej národnej rady č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 250/1994 Z. z., zákona č. 319/1999 Z. z., zákona č. 333/2003 Z. z. a zákona č. 445/2008 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

§ 16a

Použitie technického prostriedku na zabránenie odjazdu motorového vozidla

(1) Príslušník obecnej polície je oprávnený použiť technický prostriedok na zabránenie odjazdu motorového vozidla, ak

a) motorové vozidlo stojí na mieste, kde je to zakázané dopravnou značkou alebo všeobecnou úpravou cestnej premávky⁶) a vodič vozidla sa v blízkosti nezdržiava,

b) ide o motorové vozidlo, o ktorom sa zistilo, že sa po ňom pátra.

(2) **Technický prostriedok na zabránenie odjazdu motorového vozidla z dôvodu podľa odseku 1 písm. a) nemožno použiť, ak ide o vozidlo**

a) viditeľne označené ako vozidlo Policajného zboru, Železničnej polície, Vojenskej polície, ozbrojených síl Slovenskej republiky, Hasičského a záchranného zboru a colnej správy,

b) **určené na poskytovanie zdravotníckych služieb, vozidlo prepravujúce osobu s ťažkým zdravotným postihnutím,**

c) osoby požívajúcej výsady a imunitu podľa osobitného predpisu^{12a}) alebo medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.

(3) Použitie technického prostriedku podľa odseku 1 písm. b) je príslušník obecnej polície povinný bezodkladne oznámiť na najbližší útvar Policajného zboru.

(4) Technický prostriedok na zabránenie odjazdu motorového vozidla musí byť viditeľne označený názvom útvaru obecnej polície a musí byť na ňom uvedený spôsob vyznania útvaru obecnej polície alebo príslušníka obecnej polície, ktorý je oprávnený použiť technický prostriedok na zabránenie odjazdu motorového vozidla odstrániť.“

Výnimka z platenia úhrad za používanie diaľnic (vybraté z webu MDRR SR)

Výnimka platí pre fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorým je poskytovaný peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov

súvisiacich s prevádzkou osobného motorového vozidla podľa zákona č.447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Poberanie príspevku preukáže prepravovaná osoba rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nemusí byť vlastníkom osobného motorového vozidla, ale

1) musí sedieť vo vozidle a preukázať sa kópiou rozhodnutia o peňažnom príspevku,

2) vodič, ktorý pre fyzickú osobu s ZŤP ide alebo ju odviezol musí mať kópiu rozhodnutia o peňažnom príspevku a zároveň doklad o umiestnení tejto osoby do domova sociálnych služieb, školského zariadenia, zdravotníckeho zariadenia a pod.

Výnimka má platnosť len pre územie SR a týka sa len tých fyzických osôb, ktorým vydal rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s prevádzkou osobného motorového vozidla príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v SR.

Občania ČR majú platnú výnimku len na území ČR. Na našom území sú povinní označiť svoje vozidlo platnou slovenskou nálepkou.

Spracovala: Ing. Marcela Gašová

Opět jsme se sešli na Festivale 2011

23. – 25. září 2011

Ani ne do roka a do dne jsme se opět sešli v Janských Lázních na Festivale Obrnáři obrnářům a o obrnářích. Nebylo to sice jako vloni na pět dnů a s výjimečným programem, ale na tři dny a s mnohem volnějším programem. To ale neznamená, že by jsme se nudili. Naopak. Díky krásnému počasí nám program perfektně vyšel.

Již od pátku rána byla v kolonádě instalovaná výstava archivních fotografií našich členů, která je jednou z nejoblíbenějších součástí festivalu. Každý se těší, koho zase pozná na starších nebo velice starých fotografiích. Je radost sledovat lidi s jakým očekáváním si prohlížejí jednotlivé panely. Bylo instalováno pět panelů skoro se stopadesáti fotografiemi. Na výstavu letos přispěli: Eva Vyhnalová, Jitka Štáralová, Jiří Vinkler, Jaroslav Janák, Pavel Palas, Marie Dobrovolná a Naďa Kobesová. Z celé výstavy jedna strana panelu byla s aktuální fotoreportáží Stanislava Gajdoše Naše Jánky. Stano byl vůbec jediný, kdo dodal fotografie v rámci soutěže vyhlášené Asociací polio. Jeho fotoreportáž byla velice aktuální z nedávné obrnářské svatby,

kteřá se zpečetila v Janských Lázních a doprovázelo jí pár vydařených portrétů taky známých obrnůů v Jánkách.

Obrnůů postupně docházeli, vítali se s právě se léčícími kolegy a využívali posezení nejenom ve vnitřních, ale hlavně venkovních kavárničkách na příjemném slunečném povětří. Navečer se sešla parta obrnůů v kolonádě na společném vystoupení patientských hudebních kapel. Polio Music Karla Novotného a Polio Melody Band s kapelníkem Vaškem Filipem vytvořili patřičnou náladu na zpěv, případně i taneček přítomných. Je pravda, že letos se až tak vehementně netančilo, připadalo mi to, že většina si chtěla popovídat a ty naše končetinky jsou na taneček již poslabší... čest aktivním tanečníkům.

Sobotní ráno naznačovalo, že by mohlo opět vyjít krásné počasí a bylo ho třeba. Vždyť až z Brna dojela mikrobusem minidelegace obrnůů na čele s milým a o vše se zajímajícím Františkem Fuxem. Je dobře, že po více než dvaceti letech se opět vrátil do našich Jánek, do místa kde trávil hodně lázeňských pobytů. Brňáci přijeli včas, v pohodě se „vylodili“, rozhlédli a mohli spěchat do Malého sálu na obrnůůský aktiv. Sál se zcela naplnil a už tu byli hosté: ze Státních léčebných lázní pan náměstek Renner a novězvolený místostarosta Městského úřadu pan Košťál. Informovali nás o současném dění ve městě a v samotných lázních. Potom se slova ujal předseda AP Jindra Beneš a tajemnice Ludvika Bradová s informacemi o činnosti a plánech naší asociace.

Po schůzi všichni spěchali na oběd, protože ve dvě začínalo kulturně zábavné odpoledne na Minigolfu RELAX u kolonády na Dolní promenádě u Moravců. A to byl další aspekt, proč jsme potřebovali pěkné počasí. Toto nově otevřené místo jsme zvolili na naši odpolední akci s tím, že kromě posezení v příjemném prostředí jsme byli na čerstvém vzduchu a vstřebávali pozdněletní sluneční paprsky. Do toho nám hrál Polio Music Band s kapelníkem Vaškem Filipem, perfektně nás obsloužil Moravcův personál či už s pitím nebo grilovanými specialitkami. Zároveň to bylo poledne plné her a soutěží. Kdo chtěl, mohl si zahrát minigolf, ping pong, petangue. Všichni, kdo se zapojili, byli večer obdarováni nejenom za účast, ale i za odvahu překonat pohodlnost příjemného posezení. Někteří sledovali toto naše dění z horní silnice, přesunuli si tam lavičky z nejbližšího okolí. Měli nás jako na dlani a kdo ví, jestli se báli sejít z kopečku u parkoviště, anebo se báli, že se budou muset zapojit do soutěží. Ale to nehrozilo, každý si hověl po svém, nikdo nikoho do ničeho nenutil a to bylo příjemné. Marta Langmeierová nám ještě v krátkosti podala informaci k výměně průkazů ZTP. Mnozí zůstali na minigolfu i po večeri a nemalá skupinka vydržela při kytarách posedět do pozdních nočních hodin.

Ta společenštější část se opět přesunula do kolonády na večer s kape-

lou Vosa Band Mirka Vosáhla. V tradičnom duchu hráli nejdřív k poslechu a postupně se zaplňoval taneční parket a mnozí se patřičně odvážali. My, organizační výbor, jsme na taneček neměli moc času, protože jsme průběžně připravovali a rozdávali dárečky od sponzorů i samotných členů AP. S přibývajícím časem se méně tančilo a více zpívalo. Jednotlivé skupinky začínali nové a nové písničky, přišlo mi to, jako soutěž, kdo vytáhne tu hezčí písničku. Závěr ale patřil tanci na rozloučenou s letošním festivalem.

Cestou do penzionu jsme slyšeli odezvu výborné zábavy z minigolfu – vydrželi déle než my.

Neděle byla už časem na poslední setkání a rozhovory s přáteli, výbor zasednul na svojí pravidelnou schůzi. Nastal čas oběda a po něm se už začali účastníci letošního, myslím, že zdařilého setkání loučit a vyrážet na cestu domů. Naopak obrnějí zrovna se léčící v Jánkách mohli ještě večer v kolonádě posedět – k poslechu a tanci jim zahrála kapela Karla Novotného POLIO MUSIC. No a to už byl opravdový konec Festivalu 2011. Všichni jsme si při loučení slibovali, že příští rok si to zopáknem. Ať nám to vyjde!

(mm)

Naši jubilanti v roku 2012

35 rokov

29. 10. Haršány Branislav Cífer

45 rokov

22. 4. Košťálová Mária Smižany

50 rokov

11. 3. Čapkovičová Mária Dolná Krupá

16. 5. Urbanič Igor Stará Turá

30. 8. Jambrich Marián Sebedražie

55 rokov

19. 2. Nevlazla Lubomír Zvolen

12. 3. Ralbovský Jozef Sološnica

13. 3. Angelovič Marián Košice

19. 3. Ing. Slezáková Jozefína Nové Mesto nad Váhom

28. 3. Dindová Nataša Levoča

20. 7. Sunitrová Ludmila Pavlovce nad Uhom

30. 9.	Csibová Anna	Bratislava
28. 10.	Nesládeková Marta	Poprad
5. 11.	Papay Peter	Humenné
20. 11.	Sás Ján	Dunajská Streda
23. 11.	Malčeková Helena	Banská Bystrica

60 rokov

12. 1.	Lazo Jaroslav	Trenčianska Turná
22. 1.	Richter Vladimír	Bratislava
23. 1.	Petríková Zdenka	Košice
10. 2.	Krajčovičová Margita	Ludanice
21. 4.	Bakajsa Michal	Pozdišovce
9. 5.	Hegeduš Jonáš	Nové Zámky
12. 7.	Čerňanský Jozef	Petrova Lehota
4. 8.	Kobolová Daniela	Rimavská Sobota
31. 8.	Mažárová Zdenka	Martin
12. 9.	Ing. Arch. Mudrák Pavol	Poprad
13. 9.	Ing. Mruzek Čestmír	Ostrava
22. 9.	Michaličová Jarmila	Prešov
29. 9.	Bartková Marta	Košice
13. 10.	Mozgová Anna	Smižany
12. 11.	Ing. Rusinová Daniela	Spišská Nová Ves
28. 11.	Gracová Anna	Kežmarok
20. 12.	Mlích Pavol	Čadca
26. 12.	Juhásová Eva	Poprad

65 rokov

8. 1.	Konrádeková Margita	Bratislava
7. 2.	Barčíková Božena	Ostrava
12. 2.	Schýbalová Valéria	Michalovce
21. 2.	Mičlo Bohuslav	Dunajská Streda
10. 4.	JUDr. Horváthová Danica	Bratislava
22. 4.	Kočišková Helena	Michalovce
20. 5.	Bučeková Mária	Bratislava
10. 6.	Ratajová Zdenka	Martin-Košúty
9. 7.	Torma Matej	Ložín
30. 7.	Rozkos Ondrej	Šamorín
4. 8.	Ing. Slimák Miroslav	Bratislava
26. 8.	Farkaš Elemír	Rožňava
10. 9.	Pinzík Lubomír	Rimavská Sobota

17. 9.	Pokorný Anton	Nová Baňa
8. 12.	Kubiš Ján	Trnava
30. 12.	Karnajová Helena	Humenné

70 rokov

7. 1.	Ing. Gašparík Vladimír	Bratislava
12. 1.	Druková Margita	Stará Turá
13. 5.	Liškayová Ludmila	Krupina
15. 5.	Šúry Ján	Trnava-Modranka
11. 6.	Balajová Mária	Mníchova Lehota
21. 10.	Belejová Mária	Bratislava
26. 12.	Poremba Štefan	Prešov

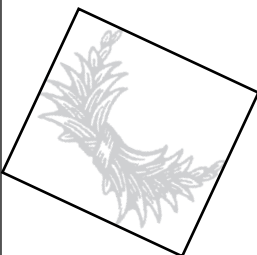

75 rokov

9. 2.	Olach Vincent	Čachtice
22. 2.	Lichtensteinová Zuzana	Turčianske Teplice
27. 5.	Szatmáry Lórant	Rožňava
29. 10.	Ing. Suchá Alica	Bratislava
19. 11.	Čáslavka Josef	Rožňava
25. 12.	Frantová Eva	Nové Zámky

80 rokov

26. 8.	MUDr. Kunay Michal	Košice
--------	--------------------	--------

Opustili nás

Štefánia Bláhová, Martin
Štefan Konrádek, Bratislava
Perla Lehotzká, Košice

Česť ich pamiatke!

INFORMÁCIE

Pekný deň,
dole podpísaný manažér chránenej dielne zriadenej pre ZŤP občanov Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, Vám predkladám ponuku pre občanov s ťažkým zdravotným postihnutím.

S pozdravom

Martin Bruno – predajca nových vozidiel Skoda/Skoda Handy
Auto Valusek, s.r.o., M. Sch. Trnavského 14, 841 01 Bratislava
Tel: +421 2 6920 233, mobil: +421 902 941 410
Fax: +421 2 6920 2312
E-mail: skoda.handy@valusek.sk, www.valusek.sk

Pre ZŤP občanov
zvýhodnené obstarávanie osobných motorových vozidiel
a ich úprav podľa typu telesného postihnutia

Info: Tel. 02/69202331

* * * * *

Správa: Dobrý deň, po autohavárii som už 21 rokov na invalidnom vozíku. S osudom som sa nezmierila, som aktívna, snažím sa stále pracovať – som zamestnaná vo firme, ktorá vyrába domácu obuv pre všetky vekové kategórie – ukážka výrobkov je na www.sbotex.sk. Keďže do práce za nami chodia ľudia, ktorí majú rôzne deformácie nôh, popr. majú jednu amputovanú a nemajú možnosť kúpiť si v obchode prezuvky, chcem Vám ponúknuť možnosť poskytnúť naše služby Vaším členom. Firma im po telefonickej konzultácii ušije papuče na mieru a za nižšiu cenu, ako sú ceny v maloobchodných predajniach.

Kontakt: 041-4212638, Orange 0908-574372, T-mob. 0910-956463

Ďakujem za Váš čas a prajem pekný deň.

Haceková Iveta

* * * * *

Správa: Rád by som ponúkol 15 % zľavu na Antivírusový software Kaspersky Internet Security pre všetkých držiteľov preukazu ZŤP, nakoľko aj ja sám som ZŤP. Vlastným internetový obchod a som registrovaným predajcom Kasperskeho. Nájdete ma na <http://kaspersky.securitysoft.eu.sk/>

Kontakt: **Maroš Fečko – Goodthings.sk, J. Cikker 96231 Sliač**

Tel: 0918/631074, securitysoftmf@gmail.com

Ako sme sa stali členmi Asociácie polio v SR

V nasledujúcom príspevku uverejňujeme pocity a vyznania niektorých našich členov na otázku, ako sa stali členmi AP.

Je rok 1992

Mám za sebou úspešné a hektické obdobie. Vďaka Slovenskému zväzu telesne postihnutých som sa dostala do okruhu ľudí, s ktorými je mi dobre a medzi ktorými sa cítim rovnocenná – nehendikepovaná. Áno, ja som podľa súčasných ľudských a spoločenských noriem hendikepovaná – takzvané znevýhodnená. V jedenástich mesiacoch som sa pridala k dietkam, ktoré postihla poliomyelitída. Rodičia boli zdesení, prečo práve ja, veď som sa blyštala čistotou, neexistuje, že by ma skolil dajaký vírus. Žiaľ skolil a tak nastal čas pobytov v nemocniciach, ústavoch a kúpeľoch. Pre mňa to bol normálny kolobeh života. Ako jedináčik som sa celkom tešila na pobyty v kolektívoch detí s rovnakým osudom. Zažili sme mnoho strastných chvíľ spojených s liečením, ale aj chvíle bláznenia, radostí, našli sme si životných partnerov tiež postihnutých, založili rodiny. Mnohí z nás úspešne vyštudovali a zastávali dôležité pracovné posty. O tom, že sme sa v zamestnaní snažili podávať nie stopercentné, ale viacnásobné výkony, aby sme nevyzerali ako znevýhodnení, o tom netreba písať.

Ako začala moja zväzová činnosť

Po ukončení štúdia som pracovala v okresnom osvetovom stredisku, kde som mala v pracovnej náplni prípravy rôznych kultúrnych podujatí. Cítila som ale potrebu realizovať sa v kruhu rovnako postihnutých. Preto som vyhľadala Zväz invalidov a vstúpila do organizácie telesne postihnutých. Postupom času sme na okresnej úrovni začali organizovať prvé sociálno-rehabilitačné kurzy. V tom čase – v roku 1987 – mali úplne iný charakter ako dnes. Neorganizovali sa v zariadeniach, kde bol bazén a rôzne procedúry. Boli v ubytovacích zariadeniach a podľa toho sme museli koncipovať program. Náš prvý kurz sme absolvovali v Hoteli Brezina nad Trenčínom. Na každý deň sme naplánovali prednášku, návštevu mesta alebo kultúrneho vystúpenia, organizovali drobné hry a súťaže. Aby sme aspoň trošku dali zabráť aj nášmu fyzicku, dochádzala každé dopoludnie rehabilitačná sestra a my na chodbe, na dekách sme cvičili. Na dva večery sme zabezpečili diskotekára a div sa svete, bol to obrnár Jožko Chupáč. Účastníkom kurzu sme sa venovali v plnej miere, v podstate do večierky sme mali pre nich pevný program. No a po večierke organizačný výbor pripravoval a doladoval program na ďalší deň.

Boli sme výborná parta – okrem Petra Bohuša a Jara Laza – sme boli všetko obrnári: ja, Milka Staňáková, Alenka Chudá a už menovaný Jožko Chupáč. Tu vlastne vznikla prvá trenčianska obrnárka skupinka. Do ďalších kurzov sme špecifikovali účastníkov podľa postihnutia a tak sa stalo, že na jar v roku 1992 sme zorganizovali okresný sociálno-rehabilitačný kurz pre postihnutých poliomyelitídou. Kurz bol v prekrásnom prostredí Trenčianskych Teplic, v hoteli Poľnohospodár. Zúčastnilo sa ho dvadsaťdva obrnárov z okresu Trenčín – všetko budúci členovia Asociácie polio v SR.

Založenie Asociácie polio v SR

V tom čase som v rámci SZTP bola i členkou ústredného výboru a jeho pracovníčka Marika Lakatošová ma presviedčala, že po vzorue Čechov by sme aj my na Slovensku mali založiť špecifickú organizáciu obrnárov. Nástojila na tom, že zorganizujeme celoslovenský sociálno-rehabilitačný kurz pre postihnutých poliomyelitídou a tam bude vhodná príležitosť na jej založenie. Neprorokovala som myslieť si – veď uvidíme.

Tak sme sa v lete 1992 zišli v hoteli Brozman v Sielnici pri Banskej Bystrici. Nie síce všetko obrnári, pretože nie všetky okresné výbory dodržiavali striktný výber účastníkov kurzu, ale väčšinou to boli obrnári. Marika Lakatošová nám veľmi fandila, vlastne správne po slovensky fanúšikovala, a robila všetko pre to, aby sme boli spokojní. V rámci programu sme navštívili Rehabilitačný ústav v Kováčovej a dokonca sme dvomi mikrobusedmi SZTP absolvovali jednodňový výlet do Viedne. Skoro denne sme dochádzali na kúpalisko v Kováčovej a užívali si krásneho letao. Urobili sme si aj večernú opekačku pri grile. Tým, že účastníkom bol Jožko Chupáč, mali sme zabezpečené pravidelné diskotéky – pre nás rehabilitácie tancom.

Veľmi som sa tešila na účastníkov, veď medzi prihlásenými bola aj moja bývalá janskolázeňská kamarátka – Marta Kažimírová, vtedy už Dlabalová. Dorazila i s manželom, sestrou a malým Janíkom. Mimochodom, Janík je teda prvé obrnárske dieťa, ktoré s nami absolvovalo kurz. Náš Martin bol až v Sklených Tepliciach. Samozrejme som spoznala Jozefa Tlamku, Magdu Sedmíkovú, Betku Krupkovú, Marcelku Bilínovú, Helu Gálisovú a ďalších, Trenčianka Alenka Chudá bola s nami tiež.

Na inšpiráciu k založeniu asociácie polio Marika Lakatošová pozvala z Čiech JUDr. Jana Hutaře, zakladajúceho člena českej AP. Ten nám porozprával, ako to u nich funguje a aké výhody sú s asociáciou spojené pre jej členov. Jan Hutař do dnešných dní aktívne pôsobí v českej Národnej rade zdravotne postihnutých. Jan s nami absolvoval i rehabilitáciu tancom a ráno sa vrátil domov. Pre nás nastali časy diskusií, zhodovali sme sa v tom, že my nemáme žiadnu databázu obrnárov a ani sa tak nepoznáme, ako sa

poznajú českí obrnári hlavne vďaka kúpeľom vo Veľkých Losinách a Jan-ských Láznach. Marike Lakatošovej sme oponovali, že ešte nie je tá správna doba na založenie asociácie a ja som tiež naznačovala, že by som chcela chvíľku zvoľniť a venovať sa rodine. Marika bola ale neoblomná – založiť, založiť, založiť! Nakoniec sme 8. 8. 1992 založili prípravný výbor s prvo-radou úlohou – získať členskú základňu. Bola to náročná úloha, ujal sa jej Jozef Tlamka, ja, ako som naznačila, som sa stiahla.

Jozef si založil jeden veľký zošit s abecedou a každú novú, ako on ho-vorieval, ovečku doň zapísal. Ten zošit do dnešných dní opatrovala Milka Staňáková a ja som si ho od nej prevzala – je to už historický dokument. Jozef si našiel ďalšieho aktívneho obrnára z Čadce Jara Bobeka. O asociácii polio potom informovali prostredníctvom SZTP – jej okresných organizácií a prostredníctvom vtedajšieho dostupného média – teletextu. Postupne sa hlá-sili obrnári z celého Slovenska a páni ich zapisovali do spomínaného zošita.

Návrat do asociácie

Dlho som nevydržala byť pasívnou a v roku 1994 som sa vrátila do SZTP a samozrejme do Asociácie polio. Hneď som sa ujala organizácie prvého celoslovenského sociálno-rehabilitačného kurzu vyslovene len s obrná-rskou účasťou. Kurz bol v Nočnom sanatóriu v Sklených Tepliciach. Zišlo sa nás síce pomenej, ale bol to základ na rozbehnutie tej pravej – obrnárskej činnosti. Nezabudnem na to, ako sme sa schádzali a radovali zo spoznáva-nia sa – so Zuzkou Lichtensteinovou, Irenkou Kováčovou, Ruženkou Dzu-rejovou, Helenkou Baňasovou a vlastne všetkými ostatnými – verím, že aj pre nich to boli radostné chvíle spolupatričnosti. A hlavne účastný bol aj Jozef Tlamka a moja verná „obrnárska“ sestra Milka Staňáková. Priznám sa, že to bolo krásne obdobie, báječná spolupráca a elán urobiť všetko pre to, aby sa slovenskí obrnári mohli čo najviac stretávať.

V Sklených Tepliciach sme sa stretli na rekondícii i v ďalšom roku – rozhodujúcom pre právne založenie Asociácie polio v SR. Na prvej člen-skej schôdzi bol za predsedu zvolený Dr. Jozef Tlamka, ktorý bol veľkým prínosom pre zviditeľňovanie obrnárov na Slovensku. Aj podpredsedníčka Joja Slezáková mala, a ešte aj má, v Rade nezastupiteľné miesto, vďaka nej sa nadviazala aktívna spolupráca s MUDr. Gazdíkovou z Rajeckých Teplíc – dá sa povedať jedinou doktorkou, ktorá sa špeciálne venovala obrnárom a post-poliosyndrómu. Najdôležitejšie ale bolo to, ako sa zvyšovala členská základ-ňa. Ako sme boli radi, že zase pribúdajú noví členovia. Mnohí sa o našej aso-ciácii paradoxne dozvedali z českého informátora AP. A tak sa do asociácie dostávali známe to osobnosti – Alicka a Rudko Suchý, Kánovci a zase ďalší, ktorých by som mohla menovať, ale to by nám nestačil Informátor.

Po Sklených Tepliciach sme zorganizovali prvé klubové stretnutie obrnárov okresu Trenčín – všetci sa prihlásili za členov a začali sme sa pravidelne stretávať. Na základe trenčianskeho klubu sa sporadicky schádzali aj v Čadci, neskôr sa zaktivizovala veľká skupina obrnárov v Bratislave a táto ako jediná sa schádza do dnešných dní.

Potom to už išlo jedno za druhým: organizácia rekondícií, prvé víkendové stretnutia, zájazd do Janských Lázní, vydávanie Informátora. S vydávaním a hlavne expedovaním Informátora máme s Milkou krásne pracovné spomienky. Keď už sme všetky časopisy nabalili do obálok, obálky natlačili do tašiek, vydali sme sa na poštu, peši na zastávku, na autobus, z autobusu zasa peši na poštu. Samozrejme, to skoro všetko niesla zdatnejšia Milka – bola ako vianočný stromček – aj sme sa tomu smiali, aj sme z toho boli vysilené, ale bola to nielen sranda, ale aj radosť.

Nasledovala šnúra pobytov na nezabudnuteľnej Zemplínskej Šírave v hoteli Chemes. Priznám sa, že s týmto miestom sú spojené moje najkrajšie spoločné pobyty, nevyrovnali sa tomu ani Dudince so svojim novým bazénom. Šírava bolo miesto, kde bola tá pravá obrnárska atmosféra, kde sme neustále boli spolu či už na procedúrach, či už na spoločných akciách, na kávičke, nikde sme sa nemohli minúť. A nám vyhradená spoločenská miestnosť s našimi diskotékami, taktiež prístupnosť bazénu od rána do večera, to všetko nemalo chybu. Neodmysliteľné bolo aj krásne prostredie Šíravy okolo vody a v okolitých lesoch.

Víkendové stretnutia sme začali organizovať v Dolnom Kubíne, nasledovali Piešťany v hoteli Máj, Sklené Teplice. Ďalšie víkendovky v Piešťanoch v hoteli Satelit a ďalšie rekondície ešte na Šírave a v Dudinciach úspešne organizovala nová Rada AP už pod vedením Alicky Suchej, mojej organizačnej nástupkyňi Evky Lazurovej a tajomníčky Aničky Hmirákovvej.

Odchod do Čiech

Porevolučná doba a následné rozdelenie Československej republiky zmenili viacerým životy. Mne s rodinou podstatne, mnohí ste to prežívali s nami. Kvôli Čestovej práci sme sa rozhodli presťahovať do Čiech, do miesta jeho rodiska. V podstate mi to nevadilo, bola som zvyknutá od mala meniť miesta pobytov. Kladom bolo to, že som spoznala nových ľudí, získala dobré zamestnanie, nové skúsenosti. Jediným mínusom bolo, že som musela opustiť našu Radu asociácie a organizáciu akcií. Už by to nebolo na tú diaľku zvládnuteľné. Zo začiatku som aj dochádzala na rekondície aspoň na „čumandu“ a načerpanie našej obrnársko-rodinnej atmosféry. Ani neviete, aká som bola rada, keď sme prišli do Dudiniec až večer, ako sme sa s vami stretávali na prechádzke a akú ste prejavovali radosť, že sme prišli.

Jedným z najväčších kladov nášho bývania v Čechách je fakt, že môžeme chodiť do kúpeľov do Janských Lázní. Až doteraz to bývalo na sedem týždňov a bývali to úžasné pobyty – myslím, že mi to veríte. Možno ešte tento rok sa nám to podarí, ale potom nás v rámci reformy zdravotníctva čakajú podstatné zmeny, ktoré postihnú i Janské Lázně. No uvidíme, možno sa opäť vrátíme na slovenské rekondície.

Určite mi uveríte i to, že som tu v Čechách stretla mnohých obrnárov a že mi dlho netrvalo, aby som sa aktívne nezapojila do činnosti českej Asociácie polio. A tak sa podieľam na organizácii Festivalu Obrnári obrnárom a o obrnároch, ktorý pravidelne organizujeme koncom septembra ako víkendové stretnutia. Už je to tretí rok, čo sme s redakčnou radou prevzali vydávanie Zpravodaja AP vychádzajúceho dvakrát do roka. Aktívnym obrnárskym životom žijeme aj tu priamo v Ostrave. Pod vedením manželov Evy a Vladimíra Příbylových, ktorých ste mali možnosť poznať na dvoch našich víkendových stretnutiach, sa pravidelne stredu schádzame na rehabilitačnom plávaní a dvakrát do roka na spoločných večeriach.

Novým aspektom v mojej činnosti je nenápadné spajovanie národných asociácií. V roku 2010 sme v rámci Festivalu a 20. výročia vzniku českej AP pozvali aj zástupcov slovenskej asociácie a maďarských obrnárov, ktorí ešte nemajú vytvorenú špecifickú organizáciu. Za nás Slovákov sa zúčastnil sám terajší predseda Štefan Grajcár s Aničkou Hmirákovou a za Maďarov Karol Felegyi, ktorého tiež poznáte z pobytov na Zemplínskej Šírave. Jeho sprevádzali ešte dvaja obrnári, bývalí „janskolázeňštr“ pacienti. Strávili sme prekrásny predĺžený víkend – prekrásny spoločne strávenými chvíľami bohatého programu, nie moc krásnym, čo sa týka počasia. Medzi zástupcami týchto troch národných asociácií sa pomaly rodila myšlienka vzájomnej spolupráce.

Tento rok bude česká asociácia organizovať stretnutie Európskej únie polio (EPU) v Janských Láznach. Je to ďalší náznak potreby spájať sa z dôvodu komplexnejšieho riešenia súčasných problémov a potrieb obrnárov. Verím, že slovenská asociácia, v rámci svojich možností, bude aktívne participovať na možnej spolupráci aspoň okolitých obrnárskych organizácií. Pre mňa je to nový pocit nadšenia z medzinárodnej spolupatričnosti a otvorení sa Európe a tým pádom aj obrnárskemu svetu.

Čo mi dala asociácia polio

Keby som nakoniec mala zhodnotiť, čo mi poliomyelitída a následne Asociácia polio slovenská či česká vzala alebo dala, zvolila by som – čo mi dala. Dala mi odolnosť pri prekonávaní rôznych životných situácií aj tých najťažších. Dala mi skvelých kamarátov, priateľov nielen na Slovensku, ale

aj v Čechách a Maďarsku. Dala mi manžela, máme skvelého syna. Čo viac si môžem priať.

Asociácia polio bola a je pre mňa veľkou rodinou, do ktorej sa stále rada vraciam. Je mi s vami všetkými báječne – mám vás rada!

Marika Mruzková
bývalá Trenčianka teraz Ostraváčka

Jedného dňa mi zavolała priateľka z Prahy – tiež obrnárka – že sa založila Asociácia polio v Čechách a vraj sa zakladá aj na Slovensku. To bol impulz, aby som začala pátrať po osobách, ktoré na Slovensku tvorili zakladajúcu skupinu. Zo začiatku sa mi nepodarilo nadviazať kontakty, až neskôr mi niekto dal telefón na Mariku Mruzkovú. A potom to už išlo ako po masle. Bolo práve pred víkendovým stretnutím v Trenčíne, na ktoré nás Marika srdečne pozvala, aj keď už bolo po uzávierke termínu. Jej reakcia na náš záujem o členstvo bola taká nákazlivá v tom zmysle, že len prehýbila naše nadšenie nad založením združenia osôb postihnutých detskou obrnou.

Prvé stretnutie s „polio rodinou“ bolo pre nás s manželom také zoznamovacie. Pri stole sme sedeli s Jožkom a Marietou, ktorí nám radi zodpovedali aj naše otázky. A potom prišli rekondičné pobyty na Šírave. Myslím, že nebudem ďaleko od pravdy, keď poviem, že tam sa stmelil náš veľký kolektív. A aj to je pravdou, že dušou všetkých podujatí bola Marika. Jej patrí vďaka za to, že sme takí, akí sme dnes a že sme dokázali sa aspoň trochu zviditeľniť.

Ja som už len v roku 1998 prevzala štafetu a snažila sa ďalej rozvíjať načrtnutý cieľ.

A čo mi dáva členstvo v našej asociácii?? Dáva mi pocit, že mám mnoho priateľov. A nie je to len pocit, ja ich skutočne mám. S niektorými sa stretávam častejšie – chodíme aj na spoločné dovolenky, s niektorými menej často. Pri našich stretnutiach, na ktoré sa vždy veľmi teším, predebatojeme naše problémy, podelíme sa o radosti, navzájom si poradíme.

Želám si, aby tých stretnutí a zážitkov bolo ešte veľa.

Alica Suchá

Dobrý vietor do plachiet

S týmito prianím vyprevádzali lode na ďaleké cesty. Pomocou takýchto ciest sa spájali brehy kontinentov, ktoré delila veľká voda. K takejto lodi možno prirovnať našu Asociáciu Polio v Slovenskej republike (ďalej len asociácia) a treba hneď dodať, že počas dvadsaťročnej plavby mala dobrý vietor, dobrú posádku aj kapitánov. Ešte by som pár riadkov venoval tejto mojej predstave, veď asociácia skutočne spája, alebo sa aspoň snaží spájať,

všetkých obrnárov či už ide o východ, západ, sever či juh nášho krásneho Slovenska. Ako to má robiť, je dané stanovami. Chcela by oslovit a podať pomocnú ruku každému obrnárovi, ktorý prejaví záujem.

Plavba asociácie bola pokojná, príjemná, veselá ba niekedy až búrlivo veselá (diskotéky s tombolou). Najväčšou dilemou boli vždy financie. Spočiatku bol SZTP, ktorý zastrešoval našu asociáciu, k nám štedrejší, teraz tvoria väčšinu našich financií dve percentá z daní, prípadne príspevky sponzorov. Vďaka nim môže naša plavba ďalej pokračovať.

Mám ešte do budúcnosti takú predstavu, možno nereálnu, že by v každom kraji bol klub obrnárov alebo aspoň jeden iniciatívny člen, akýsi „styčný dôstojník“, ktorý by vedel sprostredkovať problémy daného kraja, či mesta, prípadne by získaval v danom mieste nových členov.

Položme si otázku prečo bolo treba postaviť loď s názvom Asociácia Polio v SR pre slovenských obrnárov? Koncom roka 1990 som bol poslednýkrát na liečení v Jánskych Láznach. Sedel som v jedálni pri stole, kde pravdepodobne sa kreovala Asociácia Polio ČR. Nechápal som prečo mňa nechcú prijať len preto, že som Slováč. Bola to hektická doba, keď sa debatovalo o pomlčke, o tom kto na koho dopláca, atď. Mám dojem, že naši českí obrnári už v tom čase vedeli, že sa republika rozdelí. Určite jednou z pohnutí pre zakladateľov asociácie v roku 1992, bola aj táto skutočnosť.

Je dobré, že Česi a Slováci sa dohodli nežne o rozdelení republiky a vzťahy oboch národov, vrátane obrnárov, sú na vysokej úrovni. Toho príkladom je aj spolupráca oboch asociácií.

Ako som sa ja stal členom Asociácii Polio v SR? Odpoveď je jednoduchá. Marika Mruzková po svojom otcovi, mojom spolupracovníkovi, odkázala, že sa mám dostaviť tam a tam a bolo to! Alenka Chudá, moja spolupracovníčka (zakladateľka AP), bola mojou prvou informátorkou a tiež mala zásluhu na mojom členstve. Hneď som aj dostal úlohu urobiť zoznam členov podľa prihlášok, ktoré už došli. Podľa mňa Marika bola a je kľúčová osoba asociácie a teraz aj na českej lodi – Asociácie Polio v ČR. S Jozefom Tlankom som sa stretol a zoznámil v osemdesiatych rokoch na liečení v Jánskych Láznach. Svojou prirodzenou autoritou vzbudzoval v každej spoločnosti pozornosť a rešpekt a bol dôstojný prvý kapitán a spolu s Mariikou mali významnú zásluhu pri počiatkovej plavbe.

V rámci asociácie sa vytvoril trenčiansky klub, ktorý bol zároveň akýmsi centrom asociácie. V tomto klube som bol členom aj ja. Tu sa stretávali obrnári z Trenčína, Nového Mesta nad Váhom, Dubnice, Starej Turej. Stretnutia boli každý mesiac. Bolo veselo, nemôžem zabudnúť na „troch býkov“ zo Starej Turej. Stretnutia organizovala Marika. Neskôr som sa stal členom Rady AP v SR a bola mi pridelená funkcia informatika. Tak

som bol prinútený sa bližšie oboznámiť s celou problematikou a hlavne na akých právnych princípoch funguje naša asociácia.

Po niekoľkých rokoch sa centrom asociácie stala Bratislava, kapitánkou Alicka Suchá a včeličkou tajomníčka Anička Hmiráková.

V roku 2010 bol ustanovený ďalší kapitán lode AP v SR Štefan Grajciar. Tak, Štefko, „karuj“, kormidluj dobre, vyhýbaj sa plytčinám a nech fúka dobrý vietor do plachiet pri plavbe lode AP v SR na cestách, ktorých cieľom je hľadať poklady v prospech členov AP v SR.

Tento môj príspevok bol iniciovaný Alickou – citujem: „napíš článok do Informátora – a keď nič iného tak ako si sa stal členom AP“. Alicku nie je možné neposlúchnuť, aj preto bola dobrou kapitánkou, a ďalej sú jej iniciatívne návrhy prospešné. Takže k faktu ako som sa stal členom asociácie som si dovoľil „niekoľko faktických pripomienok“ čo sa týka vzniku a histórii asociácie. Ospravedlňujem sa ak som v mojom príspevku neuviedol správne niektoré udalosti, či aktérov. Čas je neúprosný a už niektoré udalosti si človek ťažšie pripomína a radšej ich prikrášľuje.

A roky jdou a roky dál jdou (pieseň J. Zmožek) a my viac a viac zistujeme, že naši zakladatelia AP v SR, nech ich viedli akékoľvek pohnútky, urobili dobrú vec a zaslúžia si pri dvadsiatom výročí našu úctu a chválu. Ja za seba chcem len povedať, že som rád, že som mohol byť spolu Vami, obrnári!

Všetko dobré praje

Jozef Danek

Ja som sa stala členkou AP ešte za spoločného štátu Čechov a Slovákov v roku 1990. Stalo sa to v Janských Láznach v Kolonáde. Tam som sa zoznámila s Markétou Fidlerovou z Prahy. Bola to úžasná žena, veľmi schopná organizátorka, sympatická, ľudská. Veľmi mi pripomína našu Mariku Mruzkovú. Programy, ktoré navrhovala, boli úžasné – hodnotné prednášky, karneval, ba bola aj kapela Polio. Boli sme ešte mladí, zvládli sme aj náročnejšie autobusové zájazdy. Sú to krásne spomienky. Bolože to nadšenia. Trvalo dva roky, kým vznikla AP na Slovensku. Od svojich priateľov v Prahe som dostala kontakt na J. Tlamku, s ktorým som sa ihneď spojila. Členkou som od začiatku od roku 1994. Bola som hneď na prvom rekondičnom pobyte v Sklených Tepliciach. Odvtedy som bola na každom víkendovom a rekondičnom pobyte.

S Marikou Mruzkovou som sa stretla prvýkrát na autobusovej stanici v Žiari nad Hronom. Bolo to veľmi milé stretnutie, dodnes si ho pripomíname... Našla som si mnoho priateľov v našej polio rodine. Tieto stretnutia ma vždy naplňajú novým optimizmom a silou.

Zuzana Lichtensteinová

S pribúdajúcimi rokmi objavujem veľmi často srdce. To srdce, v ktorom sídli radosť, pokoj, láska. Pri každoročnom stretnutí s mojimi priateľmi polio ako by som to srdce strácal a nastala zmena v podobe tanca hip-hop, v ktorom všetci pre zmenu objavujeme nohy, ruky ako aj rozum, aby sme udržali rovnováhu. Veď či nie je krásne vidieť Ruda s Alickou pri tangu, alebo Vojta s jeho pani pri valčíku, či zlatovlasú Mariku pri foxtrote (druh tanca rýchleho tempa).

Krásna je tá obrna v spoločnosti priateľov, ktorí sa nikdy nikomu nestažovali, ba naopak, sme jedineční, veľmi dobre viditeľní a trpezlivo čakajúci na smrť, po ktorej sa všetci vyliečime. Mali sme šťastie, že sme žili v dobe, ktorá k nám bola milosrdná a nespravila z nás kur...y, v lepšom prípade nevyliciteľných alkoholikov s nadpriemernou inteligenciou a obrátene, ako v dnešnej dobe.

Členom Asociácie polio som od roku 1996, kde v celom mojom živote rozhodovala neviditeľná ruka anjela strážneho, ktorý ma viedol celý život, najprv cez veľké prekážky, starosti (o ktorých viem len ja) čo nám život nachystal, až po víťazstvo terajšieho života. Nedokážem poriadne vyjadriť ani vďaka pokľaknutím a pokorou pre oceľovú výstuhu môjho aparátu.

Keď ma prijímali do prvého zamestnania, riaditeľ Dr. Ing. Arch. K... napísal do dotazníka, že prichádzam z ústavu mrzáčkov. Toto slovo malo vo mne odozvu debila, a čuduj sa svete, znovu som sa s tým slovom stretol v roku 2011 v televíznej relácii Ol...a An....ho. Tento bavič so smiechom poznamenal, že ho prišli pozdraviť mrzáčkovia z ústavu, ktorí sa klátili ako vrecia zemiakov. No čo, hlavne, že nemáme architektonické bariéry.

Srdca kus za ten smiech a radosť, ktorú spolu s Asociáciou polio prežívame!

Všetkým vám praje pevné zdravie

Fero Kán

Ten príbeh sa odohral asi pred 15 rokmi. Bývali sme vtedy ešte v Dúbravke a boli sme členmi SZTP Bratislava 4. Jeden večer nám zazvonil telefón, volal nám predseda našej organizácie p. Nebus, že dostal ponuku pre rodiny s hendikepovanými deťmi na rekreačný pobyt na Duchonke, ktorý organizuje organizácia SZTP Sereď, kde majú ešte voľné miesta. Po krátkej úvahe sme sa rozhodli túto ponuku prijať Na začiatok že pôjde manželka s Táničkou a ja, nakoľko som mal v tom čase absolvovať študijný pobyt v Rakúsku v rámci programu PHARE, sa potom vyberiem za nimi. Tak sa aj stalo a po týždni som sa aj ja ocitol na Duchonke. Na moje prekvapenie som sa tu stretol so starými kamarátmi ešte z čias pobytu v Jánskych Lazňach s Ferom Kanom a Edom Surim. Fero sa ma hneď opýtal, prečo

nie som členom POLIO, ja som však v tom čase o POLIU nič nevedel. Mimochodom, podnes netuším, ako sa podarilo Ferovi presvedčiť Helenku, že ide na Duchonku dokončiť nejaký projekt, faktom však zostáva, že v izbe, kde býval, mal naaranžovaný tvorivý neporiadok formou pauzáku a rysovacích pomôcok, nie som si však istý, či na pauzákoch pribudli aspoň nejaké čiarky. Potom proces vstupu do POLIA bol rýchly, navštívil som rodinu Suchých pre prihlášku, kde ma Rudo ihneď prekádruoval, že z akých dôvodov chcem vstúpiť do POLIA. Keďže som úspešne zložil prijímacie pohovory, zúčastňujeme sa pravidelne všetkých akcií POLIA a zároveň sme získali nových veľmi dobrých priateľov, s ktorými sa pravidelne navštevujeme a trávim spolu aj dovolenky. V našej organizácii POLIO sme získali mnoho nových priateľov a na stretnutia s nimi sa vždy tešíme.

Aj keď, bohužiaľ, nám nejakým veľmi rýchlo pribúdajú rôčky, prajem našej organizácii, aby ešte dlhé roky mohla organizovať spoločenské akcie pre našich členov, na ktoré sa všetci členovia vždy veľmi tešia. Pri tejto príležitosti chcem úprimne poďakovať všetkým funkcionárom, ktorí, či už v minulosti alebo v prítomnosti, sa podieľali na chode organizácie a organizovaní akcií pre členov. Do ďalších rokov všetkým členom aj našej organizácii želim, aby v dobrej kondícii a zdraví prežila ešte mnoho rokov.

Vojto Antošovský

v* * * * *

Čo dodať na záver. Príspevkov k danej téme neprišlo veľa, ale tie, ktoré sme uverejnili, spoľahlivo odzrkadľujú cestu, ktorú naša asociácia prekonala za 20 rokov. Najlepšie to vystihla Marika, ktorá zachytila všetky detaily a úskalia tejto cesty. Určite budete so mnou súhlasiť, keď poviem, že sa nám podarilo vytvoriť pevnú „polio rodinu“. A byť jej členom je pre každého obrnára poznaním, že tam má veľa priateľov, ktorí ho majú radi a sú ochotní vždy pomôcť. Každý sa rád vracia do kruhu tejto rodiny. Želáme si, aby to takto ostalo aj naďalej.

A.S.

*Všetkým našim členom prajeme
príjemné prežitie Veľkonočných sviatkov!*

Zloženie Rady Asociácie polio v SR

- Predseda:** **PhDr. Štefan Grajcar**, Žehrianska 7, 851 01 Bratislava
Tel.: 02/6383 4540 D (domov), 02/2045 5910 Z,
0905/542 748, e-mail: grajcar@chello.sk
- Podpredsedovia:** **Ing. Vojtech Antošovský**, Kutuzovova 2, 831 03 Bratislava
Tel.: 02/4437 2992 D, 0905/864 489,
e-mail: vojtech.antosovsky@azet.sk
- Ing. Alica Suchá**, Púpavová 24, 841 04 Bratislava
Tel.: 02/6542 7959 D, 0903/949 136, e-mail: alica.sucha@slovanet.sk
- Tajomníčka:** **Mgr. Anna Hmiráková**
M. R. Štefánika 589/68, 907 01 Myjava,
Tel.: 034/6216 224 D, 0904/977 341, e-mail: a.hmirakova@centrum.sk
- Hospodárka:** **Helena Kánová**, L. Déreza 2, 831 01 Bratislava
Tel.: 02/5477 2951 D, 0902/539 022
- Členovia:** **MUDr. Zuzana Baranová, PhD**
Nám. L. Novomeského 5, 040 01 Košice
Tel.: 055/625 0727 D, 055/640 3688 Z, 0905/317 430
e-mail: zbaranova@post.sk
- Ing. Jozef Danek**, Lehotského 4, 811 05 Bratislava
Tel.: 02/5249 5417 D, 0907/626 212, e-mail: jdanek@nextra.sk
- Eva Lazurová**, 072 41 Vyšné Remety č. 13
Tel.: 056/6595 056 D, 0908/825 601
- Ing. Jozefína Slezáková**
Tematínska 7, 915 01 Nové Mesto n/Váhom
Tel.: 032/7714 403 D, 033/7725 741 Z, 0903/237 285
e-mail: j.slezakova@zoznam.sk

Kontrolná komisia AP v SR

- Predsedníčka:** **Jana Šebianová**
Novozámocká 2473/3, 960 01 Zvolen
Tel.: 045/5332 148 D, 0903/680 962, e-mail: sebianova@techcom.sk
- Členovia:** **Daniela Kőbőlová**
Malohontská 26/7, 979 01 Rimavská Sobota
Tel.: 047/563 41 39 D, 0904/866 587
e-mail: daniela.kobolova@gmail.com
- Miloš Stilhammer**, Bakošova 28, 841 03 Bratislava
Tel.: 0911/323 379

Informátor Asociácie polio v SR

Vydáva a bezplatne rozširuje pre svojich členov a priaznivcov AP v SR

Zostavila: Ing. Alica Suchá, grafická úprava: Senková
Vytlačil: Kartprint
